

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: *oponent*

Autorka práce: Valérie Janebová

Název práce: Genderové stereotypy za volantem z pohledu studentů autoškoly

Vedoucí práce: Mgr. Klaudia Teichman

Oponentka: Mgr. Jitka Wirthová, Ph.D.

Navržené hodnocení: C

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Práce se zabývá aktuálním a relevantním tématem způsobů, jak se genderové stereotypy mohou projevat v autoškolě a jak mohou ovlivnit důvěru ve vlastní řízení v pozdějším životě. Práce tak zpracovává nebanální genderové téma, u kterého zatím v Česku disponujeme spíše alarmistickými mediálními zprávami. Kvalitativní sociologický výzkum v takové oblasti je tedy více než žádoucí. Ovšem hned v úvodu se objevují některá úskalí – mnoho místa je zbytečně věnováno genderu obecně a poměrně normativně: „Ale nemělo by to tak být.“ (str. 1), a nesměruje se přímo k problematice řízení automobilů. Důvod, proč se zabývat tímto tématem je zdůvodněn většinovostí automobilismu, existují i jiné důvody? (viz náměty na diskusi). Struktura práce je standardní a v pořádku až na to, že některé příliš obecné kapitoly a podkapitoly se vůbec nevztahují k řízení, například kapitola: „2.3 Genderové role“ – o její důležitosti se dozvíme až v kapitole „4.1.2 Řízení auta v rodině respondentů“, ale klidně by stačilo pouze to, co je napsané právě v této druhé kapitole.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Zde vidím největší úskalí. Opírat se v sociologii genderu o „SMETÁČKOVÁ, I., 2006. Gender ve škole – Příručka pro budoucí i současné učitelky a učitele [online].“ Není kvalitní volba. „většina výzkumů“ je dokládána stejným zdrojem. Škoda, že autorka nedbala v tomto případě na mé komentáře na bakalářském semináři. Navíc, odkazování na literaturu z různých oborů není reflektováno, jednou je to učitelská příprava, pak psychologie: ELLEMERS, N., 2018. Gender Stereotypes. Annual Review of Psychology [online]... Navíc odborná literatura k tématu genderu a řízení, je převážně psychologická: DONTSOV, A. a A. KABALEVSKAYA, 2013. Gender Stereotypes among Road Users. Psychology in Russia: State of the Art [online]., nebo podložená novinovými zprávami (HUILAN, L., 2015.). Naprostá většina kapitoly: „2.2.2 Genderové stereotypy a škola“ je postavená na zmíněné Smetáčkové. Mnohem více se mělo vycházet z „MATĚJŮ, P. a N. SIMONOVÁ, 2013.“, nebo „JARKOVSKÁ, L., 2013. Gender před tabulí.....“, která je uvedena až v kapitole „2.3.1 Genderové role u dětí“.

Ovšem vlastní konceptuální založení práce je naopak velmi dobré: BEM, S. L., 1993. The Lenses of

Gender. *Konceptualizace je velmi dobře popsaná, a velmi dobře zapadá do celého dizajnu metod a postupu práce.*

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka píše, že si zvolila jako metodu případovou studii, ale pak nepopisuje, co tedy tím případem? Autoškoly v Mladé Boleslavi, proč zrovna ony? Případová studie působí nadbytečně, pro 8 polostrukturovaných rozhovorů z různých autoškol. Metodologie analýzy dat neseď v časové následnosti, nejprve bylo provedeno pročitání, zapisování, zredukování, porovnávání, a pojmenovávání 8 témat, které autorka hledala pomocí teorie genderových skel od Sandry Bem a „Poté následovala nejprve segmentace a pak kódování.“ (str. 19).

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Praktická část je dobře strukturovaná, podle jednotlivých výzkumných otázek – argumenty jsou dobře podloženy citacemi z rozhovorů a vždy je na konec každé podkapitoly malé shrnutí, co to tedy říká o sociologické relevanci získaných nálezů. Zde je práce nejsilnější. Ovšem nikde se pak, ani v diskusi na konci praktických podkapitol, ani v Závěru explicitně nepoužívají ty tři genderová skla, která byla naslibována jako hlavní konceptualizace – co tedy výzkum ukazuje o androcentrismu, genderové polarizaci a biologickém esencialismu? (viz náměty na diskusi).

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

*Formálně je práce dobrá, až na pár nepřesností: Citace: „LI, M. a Z. LUO, 2019...“ nemá uvedený zdroj (časopis), pouze vydavatele. Citace: „BLACKSTONE, A. M., 2003. Gender Roles and Society. SOCIOLOGY SCHOOL FACULTY SCHOLARSHIP [online]. The University of Maine [cit. 2022-06-22]. Dostupné z: https://digitalcommons.library.umaine.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1000&context=soc_facpub“ je nesprávně citována, přitom přímo v textu je správná citace doporučena: Blackstone, Amy. 2003. "Gender Roles and Society." Pp 335-338 in *Human Ecology: An Encyclopedia of Children, Families, Communities, and Environments*, edited by Julia R. Miller, Richard M. Lerner, and Lawrence B. Schiamberg. Santa Barbara, CA: ABC-CLIO. ISBN 1-57607-852-3. Dále, na literaturu: “ Výzkum, který provedla Ruth Hartleyová“ (str. 9) neexistuje odkaz ani v textu ani v seznamu literatury.*

Některé věty nejsou dobře ukončené: „Ale představa, že by každá žena ve společnosti měla neboli musela porodit dítě, protože je to její úloha ve společnosti neboli jak Fafejta nazývá „přirozená schopnost“.“ (str. 4). Dále, následující citace je v textu omylem dvakrát: „„Myslím si určitě, že pokud si někdo z autoškoly odnese nějakou špatnou zkušenost, tak ho to může odradit od dalšího řízení, no jako tím že se to tam nenaučil pořádně, nebo si odnes něco, že neumí, tak ho to jako vede k tomu, že řídí jinak nebo vůbec.“ (str.35).

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

-

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

- *Důvod, proč se zabývat tímto tématem je zdůvodněn většinovostí automobilismu, existují i jiné důvody?*
- *V praktické části práce se explicitně nepoužívají ty tři genderová skla, která byla naslibována jako hlavní konceptualizace – co tedy výzkum ukazuje o androcentrismu, genderové polarizaci a biologickém esencialismu?*

9. Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému: [] Theses [] Turnitin [] Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Celkové hodnocení práce:

Nejsilnější je práce ve své praktické části, ve které se popisují dílčí výsledky, ilustrují rozhovory a předkládají argumenty. Dosavadní bádání je slabší a popis metodologie poněkud zavádějící. Z uvedených důvodu navrhuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení „C“.

Datum: 6.6.2023

Podpis: Jitka Wirthová